

Ministerstvo zdravotnictví ČR

**VZDĚLÁVACÍ PROGRAM
AKREDITOVANÉHO KVALIFIKAČNÍHO KURZU
V OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ**

**PRO ZÍSKÁNÍ ODBORNÉ ZPŮSOBILOSTI K VÝKONU
ZDRAVOTNICKÉHO POVOLÁNÍ ODBORNÉHO
PRACOVNÍKA V OCHRANĚ A PODPOŘE VEŘEJNÉHO
ZDRAVÍ**

Akreditovaný kvalifikační kurz v ochraně veřejného zdraví pro získání odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví

Pořádá akreditované zařízení, kterému byla udělena akreditace Ministerstvem zdravotnictví podle § 45 odst. 2 zákona č. 96/2004 Sb.

PROFIL ABSOLVENTA

1. Určení

Studium je určeno pro jiné odborné pracovníky, kteří získali způsobilost jiného odborného pracovníka absolvováním magisterského studijního oboru přírodovědného, matematicko-fyzikálního zaměření, elektrotechnického, sociálního nebo pedagogického zaměření podle § 43 odst. 2 písm. a) bod 4, 5, 6, 7, a 8 zákona č. 96/2004 Sb. o podmínkách získávání a uznávání způsobilosti k výkonu nelékařských zdravotnických povolání a k výkonu činností souvisejících s poskytováním zdravotní péče a o změně některých souvisejících zákonů (dále jen „zákon č. 96/2004 Sb.“) ve znění zákona č. 339/2008 Sb.

2. Uplatnění absolventa

Úspěšným ukončením akreditovaného kvalifikačního kurzu, který se skládá ze základního a odborného modulu, získává jiný odborný pracovník odbornou způsobilost k výkonu povolání odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví podle § 28 odst. 1 písm. b) zákona č. 96/2004 Sb.

Za výkon povolání odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví se považuje činnost souvisejících s výkonem státního zdravotního dozoru v rámci ochrany a podpory veřejného zdraví podle zákona č. 258/2000 Sb. o ochraně veřejného zdraví v platném znění a plnění úkolů v oblasti prevence onemocnění a ochrany a podpory veřejného zdraví.

Účast na tomto kurzu se považuje podle § 51 odst. 9 zákona č. 96/2004 Sb. a v dohodě s MPSV za rekvalifikaci dle zvláštního právního předpisu, zákona č. 435/2004 Sb., o zaměstnanosti, v platném znění.

3. Organizační zabezpečení kurzu

Studium probíhá modulovým způsobem na akreditovaných pracovištích.

Studijní program zahrnuje modul základní a odborný.

Celková délka akreditovaného kvalifikačního kurzu je minimálně 8 týdnů.

V průběhu celého studia musí účastník absolvovat

- 160 hodin přímé teoretické výuky na akreditovaném pracovišti nepřímou teoretickou výuku a samostudium
- 4 týdny odborné praxe k odbornému modulu

Do vzdělávání může být započtena část dříve absolvovaného studia, pokud odpovídá některé části

akreditovaného kvalifikačního kurzu, a část odborné praxe určené vzdělávacím programem, kterou účastník vykonal v jiném než akreditovaném zařízení podle § 51 odst. 8 zákona č. 96/2004 Sb.

O jeho započtení vydává akreditované zařízení potvrzení, v případě pochybností o započtení rozhodne na žádost účastníka vzdělávání nebo akreditovaného zařízení MZ ČR.

4. Předpokládané výsledky vzdělávání

Absolvováním akreditovaného kvalifikačního kurzu v ochraně a podpoře veřejného zdraví se získá odborná způsobilost k výkonu zdravotnického povolání odborný pracovník v ochraně a podpoře veřejného zdraví, opravňující k výkonu činností stanovených v § 3 odst. 2 a § 26 vyhlášky č. 424/2004 Sb., kterou se stanoví činnosti zdravotnických pracovníků a jiných odborných pracovníků.

5. Odborné vědomosti, dovednosti a postoje

Rozsah kurzu je stanoven § 27 odst. 4 vyhlášky č.39/2005 Sb., kterou se stanoví minimální požadavky na studijní programy k získání odborné způsobilosti k výkonu nelékařského zdravotnického povolání tak, aby si absolvent osvojil teoretické znalosti a praktické dovednosti v souladu s minimálními požadavky danými uvedenou vyhláškou.

CHARAKTERISTIKA VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

1. Vstupní předpoklady studentů

Absolvování magisterského studijního programu přírodovědného, matematicko-fyzikálního, elektrotechnického, sociálního nebo pedagogického zaměření podle § 43 odst. 2 písm. a) bodu 4, 5, 6, 7, a 8.

2. Postup při zařazení do akreditovaného kvalifikačního kurzu

Je dán § 51 odst. 4 zákona č.96 / 2004 Sb..

3. Délka studia

Minimálně 8 týdnů

4. Organizace výuky

Kurz je realizován kombinovanou formou (tj. formou celodenní průpravy), kdy rozsah teoretické a praktické výuky odpovídá délce stanovené týdenní pracovní doby. Jestliže se studium uskutečňuje jinými formami, nesmí být úroveň této průpravy nižší než u celodenní průpravy.

Studium je ukončeno závěrečnou zkouškou před zkušební komisí podle § 52 zákona č.96/2004 Sb. a § 13 vyhlášky č. 189/2009 Sb., kterou se upravují podrobnosti o konání atestační zkoušky, zkoušky k vydání osvědčení k výkonu zdravotnického povolání bez odborného dohledu, závěrečné zkoušky akreditovaných kvalifikačních kurzů, aprobační zkoušky a zkušební řád pro tyto zkoušky. Úspěšný absolvent získá osvědčení o odborné způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví podle § 28 zákona č.96/2004 Sb.

5. Metody výuky

- přednášky, semináře, samostudium a konzultace
- praxe k odbornému modulu.

Ve výuce jsou uplatňovány interaktivní metody a samostudium.

6. Požadavky na bezpečnost a ochranu zdraví

Součástí teoretické i praktické výuky je problematika bezpečnosti a ochrany při práci, hygieny práce a požární ochrany. Výuka k bezpečné a zdraví neohrožující práci vychází z požadavků aktuálně platných právních a ostatních předpisů k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Požadavky jsou doplněny o informace o rizicích v souvislosti s vykonáváním praktické výuky, včetně informací o opatřeních na ochranu před působením zdrojů rizik.

UČEBNÍ PLÁN

ZÁKLADNÍ MODUL

Název: Základní zdravotnický modul

Názvy vyučovacích předmětů	Počet vyučovacích hodin přímé výuky
Etika práce odborného pracovníka v ochraně a podpoře veřejného zdraví, základy psychologie	12
Administrativní činnosti ve zdravotnictví	3
Organizace a řízení zdravotní péče	7
Základy ochrany a podpory veřejného zdraví včetně profesionálních nález – úvod	1
První pomoc	5
Zajišťování zdravotní péče v mimořádných a krizových situacích	5
Právní souvislosti s poskytováním zdravotní péče	3
Management jakosti ve zdravotnictví, zabezpečení a řízení kvality v ochraně veřejného zdraví	4
CELKEM HODIN PŘÍMÉ VÝUKY	40

CÍLE PŘEDMĚTŮ:

Poskytnout teoretické znalosti v uvedených okruzích:

ETIKA PRÁCE ODBORNÉHO PRACOVNÍKA V OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ, ZÁKLADY PSYCHOLOGIE

Problematika zdravotnické psychologie. Prohloubení poznatků, které jsou důležité pro profesionální zvládnutí náročných situací. Psychologické aspekty práce odborného pracovníka v ochraně veřejného zdraví při jednání s lidmi v souvislosti s poskytováním poradenské péče a s kontrolní činností v ochraně a podpoře veřejného zdraví, řešení konfliktních situací. Komunikace o riziku. Psychologická hlediska prevence. Psychoterapeutické přístupy.

Etické otázky vykonávání nelékařské profese ve zdravotnictví. Seznámení s etickým kodexem.

ADMINISTRATIVNÍ ČINNOSTI VE ZDRAVOTNICTVÍ

Metody zdravotnické a laboratorní dokumentace a dokumentace podle správního řádu. Metody hromadného zpracování dat., informační systémy ve zdravotnictví a další vhodné k využití pro potřeby ochrany veřejného zdraví. Metodologie vědeckého výzkumu.

ORGANIZACE A ŘÍZENÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE

Systém zdravotní péče v ČR, druhy zdravotnických zařízení, státní a nestátní zdravotnická zařízení, zdravotní pojišťovny. Ekonomika provozu zdravotnických zařízení. Management zdravotní péče. Zabezpečení a rozvoj lidských zdrojů ve zdravotnictví a ve státní správě na úseku ochrany a podpory veřejného zdraví.

ZÁKLADY OCHRANY A PODPORY VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ VČETNĚ PROFESIONÁLNÍCH NÁKAZ – ÚVOD

Seznámení s příslušnou legislativou, kterou se upravují podmínky předcházení vzniku a šíření infekčních onemocnění a s hygienickými požadavky na provoz zdravotnických zařízení.

Definice zdravotních rizik životního a pracovního prostředí a možnosti ochrany před negativními účinky. Determinanty zdraví. Prevence vzniku nemocí specifických i nespecifických a jejich možných jiných komplikací.

PRVNÍ POMOC

Obecné zásady poskytování první pomoci při stavech bezprostředně ohrožujících život, podpora nebo náhrada základních životních funkcí nemocného nebo raněného. Neodkladná péče a povinnosti zdravotnických pracovníků.

ZAJIŠŤOVÁNÍ ZDRAVOTNÍ PÉČE V MIMOŘÁDNÝCH A KRIZOVÝCH SITUACÍCH

Zásady přechodu zdravotnického zařízení ze standardních podmínek do činností za nestandardních podmínek – krizový management. Úkoly zdravotnických pracovníků při různých typech katastrof a hromadném výskytu postižených se zvláštním zřetelem na pracovníky v ochraně veřejného zdraví.

PRÁVNÍ SOUVISLOSTI S POSKYTOVÁNÍM ZDRAVOTNÍ PÉČE

Základní orientace v právním řádu a jednotlivých právních odvětvích a vazbě na zdravotně - sociálně hygienickou oblast. Druhy, tvorba, publikace a registrace právních předpisů. Základní právní předpisy platné ve zdravotnictví. Právní odpovědnost ve zdravotnictví.

MANAGEMENT JAKOSTI VE ZDRAVOTNICTVÍ, ZABEZPEČENÍ A ŘÍZENÍ KVALITY V OCHRANĚ VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Zajišťování kvality zdravotní péče. Standardy kvality, indikátory kvality ve zdravotnictví. Akreditace zdravotnických zařízení, certifikace. Zabezpečení a řízení kvality v laboratorních provozech, akreditace a autorizace laboratoří ochrany veřejného zdraví. Zabezpečení kvality při výkonu státního zdravotního dozoru.

ODBORNÝ MODUL

Název: Ochrana veřejného zdraví

Názvy vyučovacích předmětů	Počet vyučovacích hodin přímé výuky
Základ biologických a klinických oborů pro ochranu a podporu veřejného zdraví	10
Právní problematika vztahující se k výkonu státního zdravotního dozoru	24
Základy obecné epidemiologie	6
Hygiena obecná a komunální	10
Hygiena výživy	8
Hygiena předmětů běžného užívání	3
Hygiena práce	10
Hygiena dětí a mladistvých	7
Epidemiologie	10
Analýza zdravotních rizik	8
Podpora veřejného zdraví	16
Základ sociálních oborů pro ochranu a podporu veřejného zdraví	8
CELKEM HODIN PŘÍMÉ VÝUKY	120

CÍLE PŘEDMĚTŮ:

Poskytnout teoretické znalosti v uvedených okruzích:

ZÁKLAD BIOLOGICKÝCH A KLINICKÝCH OBORŮ PRO OCHRANU A PODPORU VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Znalosti v oborech, které tvoří základ potřebný pro ochranu a podporu veřejného zdraví: anatomie, fyziologie, patologie, biologie, fyzika, chemie, biochemie, mikrobiologie, genetika, imunologie, toxikologie, infekční lékařství, pediatrie, základy radiační ochrany.

PRÁVNÍ PROBLEMATIKA VZTAHUJÍCÍ SE K VÝKONU STÁTNÍHO ZDRAVOTNÍHO DOZORU

Základy práva pro provádění státního zdravotního dozoru, správní právo, správní řád a jeho aplikace do výkonu státního zdravotního dozoru. Právní předpisy pro jednotlivé obory ochrany a podpory veřejného zdraví.

ZÁKLADY OBECNÉ EPIDEMIOLOGIE

Epidemiologické metody práce v ochraně veřejného zdraví, epidemiologické studie, kasuistika, formulace hypotéz, interpretace, kontrola.

Statistické metody zpracování dat a využití v epidemiologii, analýza dat, informační systémy v ochraně veřejného zdraví.

HYGIENA OBECNÁ A KOMUNÁLNÍ

Vztah mezi životním prostředím a lidským organismem, cizorodé látky v životním prostředí.

Hygienická problematika ovzduší (venkovní, vnitřní).

Hygienická problematika pitných a rekreačních vod.

Hygienická problematika činností epidemiologicky závažných v oblasti péče o tělo.

Hygienické požadavky na předměty přicházející do styku s pitnou vodou.

Problematika nakládání s odpady, zdravotní rizika kontaminace půdy.

Hygienická problematika hluku, vibrací a neionizujícího záření v životním prostředí.

Posuzování projektové dokumentace a hodnocení vlivu staveb na zdraví populace.

HYGIENA VÝŽIVY

Vztah výživa a zdraví, výživový stav obyvatelstva, základy potravinářské technologie, nutriční toxikologie a základy potravinářské mikrobiologie, cizorodé látky v potravinách, výživové poradenství, hygienické požadavky na výstavbu a provoz potravinářských zařízení, prevence alimentárních onemocnění, správná výrobní a hygienická praxe v zařízeních poskytujících stravovací služby, systém HACCP, systém RASFF, státní dozor v oblasti potravin

HYGIENA PŘEDMĚTŮ BĚŽNÉHO UŽÍVÁNÍ

Hygienické požadavky na výrobky určené pro styk s potravinami a pokrmy. Hygienické požadavky na kosmetické prostředky, hračky a výrobky pro děti do 3 let. Systém RASFF a RAPEX.

HYGIENA PRÁCE

Požadavky na pracovní prostředí a pracovní podmínky.

Posuzování pracovní činnosti – fyzická zátěž při práci, sensorická zátěž, psychická zátěž, teplotně vlhkostní podmínky při práci

Hodnocení pracovního prostředí – chemické faktory pracovního prostředí, aerosoly a prach, biologické činitele, fyzikální faktory pracovního prostředí – hluk, vibrace, neionizující záření

HYGIENA DĚTÍ A MLADISTVÝCH

Vliv životních a pracovních podmínek na tělesný a duševní vývoj dětí a mladistvých, ukazatele zdravotního stavu v dětském věku a dorostovém období, hygienické požadavky na výstavbu a provoz kolektivních zařízení pro děti a mladistvé, řešení problematiky zotavovacích akcí.

EPIDEMIOLOGIE

Speciální epidemiologie.

Preventivní a represivní opatření v případě výskytu infekčních onemocnění.

Epidemiologie neinfekčních onemocnění.

Imunizace.

Nozokomiální a profesionální nákazy a jejich prevence.

ANALÝZA ZDRAVOTNÍCH RIZIK

Strategie a taktika provádění odběru vzorků pro vyšetřování složek životního a pracovního prostředí. Základní principy vyšetřovacích metod pro jednotlivé obory ochrany a podpory veřejného zdraví. Interpretace výsledků pro hodnocení expozice rizikovým faktorům prostředí a hodnocení vlivu prostředí na zdraví populace. Základ hodnocení zdravotních rizik. Využití systému analýzy rizik při ochraně veřejného zdraví.

PODPORA VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Zdravotní politika státu a její aktuální priority v ochraně a podpoře veřejného zdraví. Metody podpory veřejného zdraví. Tvorba, řízení a vyhodnocování místních a regionálních zdravotnických programů v oblasti ochrany a podpory veřejného zdraví. Poradenská a konzultační činnost, psychoterapeutické přístupy. Komunikace s veřejností.

ZÁKLAD SOCIÁLNÍCH OBORŮ PRO OCHRANU A PODPORU VEŘEJNÉHO ZDRAVÍ

Základy ekologie. Základy demografie. Sociální epidemiologie a psychologie. Základy pedagogiky a komunikace s veřejností ve vztahu k výkonu státního zdravotního dozoru v oblasti ochrany veřejného zdraví.

PRAXE K ODBORNÉMU MODULU:

Praxe poskytne dovednosti a znalosti v ochraně a podpoře veřejného zdraví a v provádění státního zdravotního dozoru, v tvorbě, řízení a vyhodnocování zdravotnických programů v oblasti podpory veřejného zdraví, v získávání a interpretaci dat potřebných k hodnocení vlivu životních a pracovních podmínek na zdraví populace, ve zjišťování a vyhodnocování zdravotních rizik v oblasti ochrany veřejného zdraví ve vztahu k životnímu a pracovnímu prostředí. Praktická výuka probíhá jednak na úřadech státní správy, vykonávající státní zdravotní dozor, jednak ve zdravotních ústavech a jejich ordinacích, poradenských pracovištích a v laboratořích ochrany veřejného zdraví.

Praktická výuka musí obsahovat všechny obory podpory a ochrany veřejného zdraví.

DOPORUČENÁ LITERATURA:

Studijní literatura je dána akreditovaným studijním programem pro získání způsobilosti k výkonu zdravotnického povolání odborný pracovník v ochraně veřejného zdraví podle § 27 vyhlášky č.39/2005 Sb., ke kterému tento akreditovaný kvalifikační kurz vzdělání doplňuje.